

(بررسی معماری بومی در شهر اهواز و تأثیر آن بر هویت بخشی به شهر)

عارف شمسایی^{۱*}، جمال ریاحی فرد^۲

۱- مدرس، گروه معماری، واحد ماهشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، ماهشهر، ایران (aref_shamsaei@yahoo.com)
۲- کارشناسی ارشد، گروه برنامه ریزی شهری و شهرسازی، واحد ایلام، دانشگاه غیر انتفاعی باختر، ایلام، ایران (Jamal.riyahi@gmail.com)

چکیده

معماری بومی اهواز، واجد ارزش، هویت معماری و شهرسازی و از نقاط شاخص استان خوزستان می باشد، بنابراین شناخت این معماری و راه کارهای بومی آن زمینه ارزشمندی برای استفاده از آنها در فضاهای جدید ایجاد می کند. با این تفصیل هدف این مقاله بررسی معماری بومی در شهر اهواز و تأثیر آن بر هویت بخشی به شهر است. این تحقیق دارای ماهیتی توصیفی-تحلیلی از نوع زمینه یابی و از نظر هدف توسعه ایی کاربردی است. جامعه آماری تحقیق را کلیه مدیران و طراحان بخش معماری اعم از تصمیم گیرندگان شهرداری، میراث فرهنگی، نظام مهندسی شهر اهواز تشکیل دادند (۱۸۰ نفر). به منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که شامل ۱۷ گویه در قالب طیف ۵ درجه ای لیکرت از خیلی زیاد تا خیلی کم می باشد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه با استفاده از نظر کارشناسان بررسی و تأیید شد. ضریب آلفای کرونباخ متغیرهای معماری (۰/۸۳۳) و هویت (۰/۷۴۱) بدست آمد که بالاتر از ۰/۷ است و بیانگر هماهنگی درونی گویه ها و پایایی بالای پرسشنامه است. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون با کاربرد نرم افزار SPSS استفاده شد. با توجه به نتایج بدست آمده، می توان گفت که با اطمینان ۰/۹۹ و سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۱ بین معماری بومی (۰/۷۰۶) و معماری ایرانی-اسلامی (۰/۶۹۳) هویت شهری رابطه وجود داشت. یافته های تحقیق نشان داد که معماری بر هویت بخشی شهر اهواز تأثیر گذار بوده است. معماری گذشته دارای هویت بوده چرا که متناسب با فرهنگ، اقلیم، کاربران و منطقه طراحی می شد، که در آن آرامش و راحتی احساس می شد ولی امروزه هیچ رنگ و بویی از این معماری و خطوط در ساختمانها مشاهده نمی شود. معماری امروز نه تنها انعکاس دهنده فاکتورهای بومی، محله ای، منطقه ای و اقلیمی سایت خود نیست بلکه از پتانسیل های فرهنگ اقتصادی نیز بی بهره است..

واژه های کلیدی: هویت شهر، معماری بومی، معماری ایرانی اسلامی، طراحی پایدار